

WYROK

W I M I E N I U

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Komorowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Popławska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Artura Domańskiego

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2014 roku

sprawy **T. P. (P.)**

oskarżonego o przestępstwo z 178a § 1 k.k. w zw. z art. 244 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej z dnia 14 sierpnia 2014 roku, sygn. akt II K 328/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego T. P. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat,
2. w pozostałym zakresie utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy,
3. zwalnia oskarżonego od obowiązku poniesienia kosztów procesu za postępowanie odwoławcze i nie wymierza mu opłaty za II instancję.

SSO Jarosław Komorowski

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 sierpnia 2014 roku, wydanym w trybie art. 335 k.p.k., Sąd Rejonowy w Środzie Wielkopolskiej w sprawie o sygn. akt II K 328/14:

1. oskarżonego T. P. uznał za winnego tego, że w dniu 29 marca 2014 roku, około godziny 18:15 w miejscowości P. na drodze publicznej, kierował motorowerem m-ki J. numerze rejestracyjnym (...), będąc w stanie nietrzeźwości, nie mniej niż 0,60 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, nie stosując się tym samym do prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej sygn. akt. II W 258/13 z dnia 07 czerwca 2013 roku zakazującego prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, tj. przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za występki ten na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat,
3. na podstawie art. 49 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 1.500 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,

4. na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 k.k. zobowiązał oskarżonego w okresie próby do powstrzymania się od nadużywania alkoholu,

5. na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity z 1983 r. Dz. U. Nr 49, poz. 223 ze zm.) zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 198,82 zł oraz wymierzył mu opłatę w wysokości 120 zł.

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator, zaskarżając go w zakresie orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego.

Zaskarżonemu wyrokowi apelujący zarzucił mającą wpływ na treść wyroku obrazę przepisów postępowania, tj. art. 343 § 1 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. polegającą na nieorzeczeniu wobec oskarżonego na podstawie art. 42 § 2 k.k. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, pomimo uwzględnienia wniosku prokuratora złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k., który przewidywał wymierzenie także powyższego obligatoryjnego środka karnego.

Wobec tego apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego na podstawie art. 42 § 2 k.k. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, przy jednoczesnym pozostawieniu orzeczonej już kary, środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego i środka probacyjnego w niezmienionej postaci.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się zasadna.

Na wstępie niniejszych rozważań przypomnieć należy, że skazanie bez przeprowadzania rozprawy poprzedza zawarcie swoistego porozumienia pomiędzy oskarżonym a prokuratorem w efekcie którego, ten ostatni, występuje do sądu z wnioskiem o skazanie na uzgodnioną wcześniej karę. W świetle dyspozycji art. 343 § 1 k.p.k. oczywistym zatem jest, że uwzględnienie umieszczonego przez prokuratora w akcie oskarżenia wniosku o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kary lub środków karnych (art. 335 § 1 k.p.k.), obliguje sąd do wydania orzeczenia zgodnego z tym wnioskiem, co do wszystkich zawartych w nim rozstrzygnięć, a więc zarówno w zakresie kar (rodzaj, wymiar, sposób wykonania), jak i środków karnych (por. wyrok SN z 25 października 2007 r., IV KK 334/07, LEX nr 323645). Jako, że z aktualnego brzmienia art. 335 § 1 zd. 2 k.p.k. jednoznacznie wynika, że uzgodnienie może obejmować również poniesienie przez oskarżonego kosztów postępowania, nie może budzić żadnych wątpliwości, że również w tym zakresie wydany wyrok musi odpowiadać wnioskowi sformułowanemu przez prokuratora. Przedmiotowe stanowisko jest zgodne z jednolitą linią orzecniczą Sądu Najwyższego, który jeszcze przed nowelizacją ww. przepisu dokonaną ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2013, poz. 1247) wskazywał na wiążący charakter poczynionych w postępowaniu przygotowawczym uzgodnień także w zakresie kosztów procesu (zob. m.in.: trafnie przywołane przez skarżącego orzeczenia wydane w sprawach o sygn. akt IV KK 57/13, III KK 322/11, III KK 414/11, V KK 19/13). W konsekwencji każda modyfikacja treści wniosku wymaga zgody stron, a bez ich akceptacji odnośnie do dokonanych zmian, wniosek nie może stanowić podstawy wydania wyroku na podstawie art. 343 § 1 i 6 k.p.k.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, że zaskarżony wyrok został wydany w następstwie uwzględnienia przez Sąd I instancji zawartego w akcie oskarżenia wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie oskarżonemu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, świadczenia pieniężnego w wysokości 1.500 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz obowiązku powstrzymywania się od nadużywania alkoholu (k. 27 akt).

Zaproponowany w owym wniosku rodzaj i wymiar kary był następstwem zawarcia pomiędzy oskarżonym a prokuratorem porozumienia (k. 19 akt). Z treści rzeczonego porozumienia jasno przy tym wynika, że uzgodniono nie tylko wymiar kary zasadniczej i środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego oraz warunki probacji, ale także orzeczenie wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Mimo to Sąd I instancji nie orzekł o ww. środku karnym, co - jak wynika z pisemnych motywów wyroku - było niezamierzoną omyłką tego Sądu (k. 42v akt).

W świetle powyższego rację ma prokurator twierdząc we wniesionej apelacji, że Sąd Rejonowy w Środzie Wielkopolskiej dopuścił się obrazy przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 1 i 6 k.p.k. w związku z art. 335 § 1 k.p.k.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że w realiach niniejszej sprawy orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów jest konieczne nie tylko z uwagi na treść porozumienia zawartego przez prokuratora z oskarżonym, ale również ze względu na kategorię brzmienia art. 42 § 2 k.k. Ze wskazanego przepisu wynika bowiem, że sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji był w stanie nietrzeźwości. Jako, że oskarżony prowadził motorower znajdując się w stanie nietrzeźwości, tj. mając 0,60 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, orzeczenie wobec niego środka karnego o którym mowa w art. 42 § 2 k.k. jest obligatoryjne.

Dodatkowo podnieść należy, że także z punktu widzenia funkcji środków karnych orzeczenie wobec oskarżonego P. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych jest jak najbardziej uzasadnione. Analizowany środek karny pełni bowiem funkcję prewencyjną, gdyż ma zagwarantować oskarżonemu i innym użytkownikom dróg i chodników odpowiedni stopień bezpieczeństwa i to poprzez eliminację z ruchu kierowcy, który lekceważy podstawowe zasady bezpieczeństwa, a także funkcję represyjną, gdyż ograniczeniu ulega mobilność oskarżonego.

W tym stanie rzeczy także z uwagi na treść regulacji karnomaterialnych analizowany wyrok okazał się wadliwy.

Stwierdzając uchybienie, o którym mowa w apelacji prokuratora, Sąd Odwoławczy był uprawniony do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie konsekwencji prawnych w stosunku do oskarżonego odpowiadających wnioskowi zawartemu w akcie oskarżenia. Zgodnie bowiem z aprobowaną przez Sąd Odwoławczy uchwałą 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2013 roku kontrolę instancyjną wyroku wydanego w trybie określonym w art. 343 k.p.k., poza modyfikacją wynikającą z art. 434 § 3 k.p.k., przeprowadza się na zasadach ogólnych (I KZP 5/13, OSNKW 2013/11/92).

W związku z powyższym, mając na uwadze treść zawartego w akcie oskarżenia wniosku, który jest wynikiem wcześniejszego porozumienia oskarżonego z prokuratorem oraz trafnego wyводу apelacji, Sąd Odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec T. P. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat.

W pozostałym zakresie należało zaskarżony wyrok utrzymać w mocy, jak orzeczono w punkcie 2. wyroku, albowiem nie dostrzeżono żadnych dalszych uchybień, które w myśl art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. bądź art. 455 k.p.k. należałoby wziąć pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w punkcie 3. wyroku, zwalniając oskarżonego, na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, z obowiązku ich poniesienia. Za wydaniem przedmiotowego rozstrzygnięcia przemawiały względy słuszności, bowiem konieczność przeprowadzenia kontroli odwoławczej wyroku Sądu I instancji i zmiany wydanego rozstrzygnięcia była wynikiem błędu Sądu, natomiast postawa oskarżonego w toku procesu pozwalała na jego zakończenie bez przeprowadzania rozprawy.

SSO Jarosław Komorowski